

کشف ارتباط بین فشار خون بالا با زوال عقل

9 فروردین 1402

محققان می‌گویند برای نخستین بار توانسته‌اند بفهمند فشار خون به کدام مناطق مغز آسیب وارد می‌کند و چگونه می‌تواند با زوال عقل در ارتباط باشد.

فشار خون بالا به بیماری متداولی تبدیل شده است و تخمین زده می‌شود که ۳۰ درصد از جمعیت جهان به آن مبتلا باشند. حالا محققان برای نخستین بار دریافته‌اند که این بیماری به چه بخش‌هایی از مغز آسیب می‌رساند و نقش احتمالی آن را در افت سازوکارهای ذهنی و بروز زوال عقل پیدا کرده‌اند.

گروهی از محققان از جمله از دانشگاه ادینبرو و کالج پزشکی دانشگاه یاجیلونیا لهستان با استفاده از روش‌های مختلفی نظیر MRI مغزی، تحلیل‌های ژنتیکی و بررسی داده‌های مشاهده‌ای از بیش از ۳۰ هزار نفر در مطالعه بیوبانک انگلیس سعی کردند به این سؤال پاسخ بدهند که آیا پرفشاری خون واقعاً باعث ایجاد تغییرات مهمی در مغز می‌شود یا خیر.

این مطالعه به آن‌ها نشان داد که ۹ بخش از مغز از جمله پوتامن (ساختارهای گردی در زیر بخش جلویی مغز که مسئول تنظیم حرکات و مؤثر بر سازوکارهای مختلف یادگیری هستند)، فیبرهای تالاموسی قدامی، تاج شعاعی قدامی و اندام‌های قدامی کپسول داخلی که منطقه‌هایی از ماده سفید با امکان ایجاد ارتباط بین بخش‌های مختلف مغز محسوب می‌شوند، تحت تأثیر پرفشاری خون قرار می‌گیرند.

اگرچه فیبرهای تالاموسی قدامی در انجام عملکردهای اجرایی از جمله برنامه‌ریزی کارکردهای ساده و پیچیده روزانه دخیل هستند، اما دو بخش دیگری که در بالا به آن‌ها اشاره کردیم، در تصمیم‌گیری و مدیریت احساسات دخالت دارند.

یکی از محققان ارشد این مطالعه می‌گوید: «با نگاه کردن به این بخش‌های خاص از مغز، احتمالاً می‌توانیم پیش‌بینی کنیم که کدامیک از مبتلایان به پرفشاری خون، زودتر دچار فقدان حافظه و زوال عقل می‌شوند. این سازوکار به انتخاب دقیق داروها کمک می‌کند تا بتوانیم درمان‌های جدی‌تری داشته باشیم و از بروز مشکلات شناختی در افرادی که بیش از همه در معرض خطر قرار دارند، جلوگیری کنیم.»

البته پژوهشگران یادآور شده‌اند که اکثر افراد حاضر در مطالعه بیوبانک انگلیس سفیدپوست و میانسال بوده‌اند، در نتیجه این نتایج ممکن است برای همه افراد جهان قابل‌تعمیم نباشد.

نتایج این تحقیق در مجله European Heart Journal منتشر شده است.